

De Halleluja Scouts

In 1878 stichtte de Britse evangelist-predikant William Booth the Salvation Army. Een godsdienstige doch op militaire leest geschoeide, geüniformeerde evangelisatieorganisatie. Het Hoofdkwartier werd gevestigd in Londen. Behalve met het verspreiden van het evangelie hield men zich ook bezig met sociaal werk onder de arme bevolkingsgroepen in de toen nog verschrikkelijk achterbuurten van de grote steden.

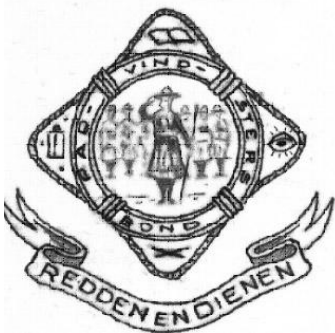

De organisatie bleef niet beperkt tot de Britse Eilanden. Reeds in 1880 volgde oprichting in de VS en daarna in vele andere landen o.a. in 1887 in Nederland. Hier koos men er voor de naam Salvation Army niet letterlijk te vertalen als Reddingsleger doch als Leger des Heils (LdH).

Zoals bekend bood Baden-Powell zijn idee 'Scouting for Boys' eerst aan verschillende in Groot Brittannië bestaande organisaties die zich min of meer met jeugdwerk bezig hielden, zoals bv de 'Boys Brigade'. De leiding van de 'Salvation Army' volgde de ontwikkeling van het werk van B-P met aandacht en vroeg zich terecht af of Scouting ook niet gebruikt kon worden in het kader van haar evangelisatie activiteiten.

In 1910 had Generaal William Booth een diepgaand gesprek met B-P. Hij vroeg toestemming om een deel van diens ideeën te mogen overnemen in het jeugdwerk van Het Leger. En zo werd – met steun van B-P. - in 1913 de oprichting van de Salvation Army's Scout Movement bekend gemaakt. Het motto van de Life Saving Scout werd: "Redden en Dienen". Anders dan de groepen van bv Y.M.C.A. (Young Men's Christian Association) dat ook Scouting groepen oprichtte, sloten de Salvation Army Scouts zich niet aan bij de door B-P inmiddels opgerichte Boy Scouts Association. Dit zou pas jaren later, in 1948, gebeuren.

Het Leger des Heils in Nederland hield zich nog op de vlakte en keek eerst (in Engeland) de kat uit de boom. Toen bleek dat het Scouting werk van de Life Saving Scouts in Engeland en zijn overzeese gebiedsdelen 'zegenrijk' was, stak men toch maar eerst nog eens even de Noordzee over voor een nader onderzoek ter plekke. Vervolgens, na toch nog wat aarzeling, werd in Amsterdam in december 1922 het 'Korps Amsterdam' 'ingezegend'.

Tijdens het daarop volgende jaarlijkse Paascongres van 1923 waren de Salvation Army Padvindsters van de 2nd Leyton Group uit Engeland aanwezig. De demonstraties van deze meisjes trokken veel aarzelende schapen in het Nederlandse Leger over de dam. De vele vooroordelen in het Leger werden gedeeltelijk uit de weg geruimd en nog in dit jaar werd de Leger des Heils Padvindersbond opgericht. Toch bleef de evangelisatie de hoofdmoot en men gebruikte slechts enkele elementen uit het echte Scouting. Men hield zich, evenals in Engeland, echter ook verre van de Vereniging de Nederlandse Padvinders, beter bekend als de NPV. Bezwaren tegen de NPV bleven bestaan. Zoals de activiteiten van de Nederlandse Padvinders op zondag en het feit dat alcoholgebruik en roken weliswaar niet werden aangemoedigd maar ook niet verboden. Ook wat uniformen betrof week men af. Droegen de andere padvinders meestal kaki shirts en korte, bruine broeken en de Padvindsters blauwe jurken, de LdH scouts gebruikten de uniformen van de Britse Life Saving Scouts in de kleuren van het LdH:

De Padvindsters (12-18 jaar) een grijze jurk met rode liggende kraag en rode manchetten, Een grijze halsdoek met een wit fluitkoord. Een grijze hoed met rode band rond de bol. Het metalen zilverkleurige, stervormige installatieteken links op de hoed.

De Padvinders (12 tot 18 jaar) een grijs shirt met rode manchetten, een rode driekante das met wit fluitkoord, een grijze hoed met een rood koord om de bol en het zilverkleurige, stervormige installatieteken voorop de hoed, die, door de jongens, op de Amerikaanse wijze werd gedragen.

De jongens leden tot 12 jaar werden Aspiranten genoemd. Zij droegen een grijze trui, blauwe das met wit fluitkoord en een grijze pet met voorop het stervormige installatieteken.

Meisjes tot 12 jaar noemde men Zonnestrallen. Zij waren gekleed in grijze jurken, met grijze muts en een gele driekante halsdoek met wit fluitkoord.

Met 18 jaar was het voorbij. Men kende geen Voortrekkers en Pioniers. Zowel de jongens als de meisjes werden dan geacht gereed te zijn om tot het Leger toe te treden en Heilsoldaat te worden. De leiders en leidsters moesten altijd Heilsoldaten zijn. De jongens en meisjes mochten dit zijn doch zij werden er niet toe verplicht al werd wel gehoopt dat zij het eens zouden worden.

De Legerscouts waren in die tijd dus uiterlijk wel duidelijk te onderscheiden van de leden van de NPV, de NVCP de CJMV en na 1937 de KV. Ze vielen op en daar er in het Leger en ook in groepen van Leger des Heils Padvindersbond nog al veelvuldig 'Halleluja' werd geroepen kregen ze al zeer spoedig de bijnaam 'Halleluja Scouts'.

De Leger en de Heilspadvinders wierven hun leden uit de kinderen van de eenvoudige, arme volksklasse. Ook waren er geen rijke sponsors. Men beschikte bijvoorbeeld over zeer weinig kampeermateriaal in de vorm van tenten etc. Er werd ook zo goed als niet gekampeerd en het Spel op het Buitenspoor werd gespeeld op zaterdagmiddag want de zondag was strikt gereserveerd voor religieuze activiteiten. De nadruk lag, evenals op de Britse Eilanden, dan ook meer op het Religieuze dan op Scouting.

In de vooroorlogse crisistijd, waaraan de huidige sterk doet denken, was de regel dat geen jongen of meisje als lid geweigerd mocht worden omdat de ouders geen uniform konden bekostigen. Men kreeg dit. (Die regel gold toen trouwens ook in de NPV, waar men ook voor dit doel over een speciaal fonds beschikte.) In de LdH Padvinders Bond noemde men zich zelf de "Andere Padvinders". De leden van de NPV betitelde men in de LdH padvinderij als de "Echte Padvinders" en men kreeg langzamerhand ook wel oog voor de verschillen. Zowel van de zijde van de NPV als van de LdH Padvindersbond zocht men, midden dertiger jaren, toenadering. De oude uniformen verdwenen geleidelijk en voor de jongens werd het kaki ingevoerd en voor de meisjes het blauw. De namen Welpen en Kabouters werden in gebruik genomen en ook de leiders en leidsters werden gekleed in de NPV uniformen. Kortom het werd Minder Leger en Meer Scouting. Aan de 5^e Wereld Jamboree van 1937 in Vogelenzang konden de LdH scouts niet deelnemen, maar zij kwamen er wel als welkome bezoekers en door hun, toen veelal nog zeer afwijkende uniformen, trokken zij veel aandacht.

De samenwerking met de NPV had goede gevolgen. De nadruk kwam nu meer op Scouting te liggen en iets minder op evangelisatie vooral toen LdH leiders en leidsters gingen deelnemen aan de NPV Gilwellcursussen. Ook de kampeerterrainen van de NPV mocht

men nu gebruiken. Maar men had nog steeds geen kampeeruitrusting. Wel bleek het nu mogelijk om tenten etc. te lenen van NPV groepen en konden de jongens en meisjes eindelijk echt gaan kamperen.

Niet dat de samenwerking met de NPV makkelijk verliep. Onder de oudere officieren van het Leger waren er veel tegenstanders omdat men vreesde dat het eigenlijke doel – evangelisatie - zou worden ondergesneeuwd door Scouting.

Op 10 mei 1940 vielen de legers van Nazi Duitsland Nederland binnen. Het land werd bezet gebied. In april 1941 werden zowel Scouting als het Leger des Heils verboden en ontbonden door de Bezetter als zijnde 'werktuigen van het Britse Imperialisme'. Het verboden LdH zette het werk voort als een 'organisatie van sociale hulpverlening' en de LdH Scouts gingen verder als 'Toortsdragers'.

Tijdens de Bevrijdingsperiode, van september 1944 tot en met mei 1945, doken de Scoutinggroepen weer op en zo ook die van het LdH. In 1948 werden pogingen ondernomen om tot één Nederlandse Nationale Scouting Organisatie te komen. Het was bijna gelukt ware het niet dat het Episcopaat het de Katholieke Verkenners verbood zich aan te sluiten. De LdH Padvindstersbond deed dit wel. In navolging van de Britse Life Saving Scouts, die in dat jaar toetraden tot de Britse Scout Association. De jongens groepen werden onderdeel van de NPV en de meisjes vendels gingen over naar het NPG - het Nederlandse Padvindsters Gilde. Ook werden nu voor de 18-jarigen Voortrekkerstammen en voor de meisjes Pionierstervendels opgericht. Het tijdperk van de 'Hallelujascouts' was nu definitief voorbij. Ze voelden zich nu volwaardige padvinders.

Pas in 1973 zou het ideaal van één NSO worden verwezenlijkt toen de fusie tot Scouting Nederland plaats vond. Zo kwamen ook de LdH Scouts groepen, onderdeel van de NPV, in Scouting Nederland.

© Piet J. Kroonenberg. Amsterdam, april 2004.